

भारतीय प्रौद्योगिकी संस्थान भुवनेश्वर

Indian Institute of Technology Bhubaneswar

Press Release

ଆଇଆଇଟି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପକ୍ଷରୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁଦୃଢ଼ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପରେ 'ମନସ୍ୱିତା' କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜିତ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧୨ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୬: ଭାରତୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସଂସ୍ଥା (ଆଇଆଇଟି) ଭୁବନେଶ୍ୱର ପକ୍ଷରୁ ୧୧-୧୨ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୬ ରେ 'ମାନସ୍ୱିତା: ବିଲ୍ଡିଂ ରେଜିଲିଏନ୍ସ ଆଣ୍ଡ ସପୋର୍ଟିଭ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ କମ୍ୟୁନିଟି' (Manasvita: Building Resilience and Supportive Campus Communities) ଶୀର୍ଷକ ଏକ ଦୁଇଦିନିଆ କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି କର୍ମଶାଳାଟି ସକାରାତ୍ମକ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ସହନଶୀଳତା ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ କଲ୍ୟାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା। ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ସହଯୋଗରେ ଏବଂ 'ମାଲବ୍ୟା ମିଶନ୍ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ' (MMTTP) ର 'ଚିତ୍ତ କନେକ୍ଟ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍' ଅଧୀନରେ ଏହା ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା। ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁସ୍ଥତାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଦିଗରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଏହି କର୍ମଶାଳାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରର ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଂଶୀଦାରମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ।

କର୍ମଶାଳାଟି ଚିନ୍ତାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିହ୍ନଟ, ସହାୟକ ଶିକ୍ଷକ-ଛାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ, ସହକର୍ମୀ ପରାମର୍ଶ, ଜୀବନ କୌଶଳ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ କ୍ୟାମ୍ପସ୍-ସ୍ତରୀୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସୁସ୍ଥତାକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅଭ୍ୟାସରେ ସାମିଲ କରିବା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲା।

ଆଇଆଇଟି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଫେସର ଶ୍ରୀପାଦ କରମଲକର ସୁସ୍ଥତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ଭଲ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ପରିବେଶ, ମାନବୀୟ ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଭ୍ୟାସର ଭୂମିକା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। "ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସୁସ୍ଥତା ନିଜ ଉପରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ତେଣୁ ଛାତ୍ର, ଅଧ୍ୟାପକ, କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରର ସୁସ୍ଥତାକୁ ଏକକାଳୀନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ," ସେ କହିଥିଲେ। ସେ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ, "କୌଣସି ଦୁଇଟି ମନ ସମାନ ନୁହେଁ।" ଏହା ବିଭିନ୍ନ ମତାମତ ଓ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରତି ଉନ୍ନତ ଏବଂ ଗ୍ରହଣଶୀଳ ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦର୍ଶାଏ। ସେ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବିଭିନ୍ନ ସୁସ୍ଥତାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ। ଏଥିମଧ୍ୟରେ କ୍ୟାରିୟରରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ମାନବସ୍ଥ, ସମସ୍ତ ହିତଧାରକଙ୍କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ, ସକ୍ରିୟ ସହଯୋଗାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତି (Active Collaborative Learning)ର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, ଖୁସି ଓ ଜୀବନ କୌଶଳ ଉପରେ ଦୁଇ କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ, ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସାଇକେଲ ଚଳାଇବା ଦକ୍ଷତା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା, ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମହିଳାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପରିଚାଳିତ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଲବ୍ ଏବଂ ଗଛ ଛାଇରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ଚିନ୍ତନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖୋଲା ଶ୍ରେଣୀଗୃହ 'ଚିନ୍ତନ ଛାୟା' ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଶର୍ମା ସଙ୍କଟକାଳୀନ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରୁ ନିବାରଣ ଏବଂ ସୁସ୍ଥତାକୁ ସାଂଗଠନିକ ଶାସନରେ ସାମିଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ। ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିହ୍ନଟ, ବୃତ୍ତିଗତ ସହାୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଛାତ୍ର ଅଂଶଗ୍ରହଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି, ସେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାକୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଫେରାଇ ନେବାକୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟସିଂଘରେ ସୁସ୍ଥତାର ସଂସ୍କୃତିରେ ଯୋଗଦାନ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ। "ସୁସ୍ଥତା ଶିକ୍ଷାର ଏକ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ। ଏହା ଏକ ମୂଳଦୁଆ," ସେ କହିଥିଲେ।

ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ସହାୟକ ଶିକ୍ଷା ପରିବେଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଉପରେ ଏକ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଅଧିବେଶନ ପ୍ରଦାନ କରି, ଆଇଆଇଟି ଗାନ୍ଧୀନଗରର ପୂର୍ବତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ବନାରସ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂର୍ବତନ ଉପ-କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ସୁଧୀର କୁମାର ଜୈନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଉପରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟାର ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ। "ଲୋକମାନେ ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ସେହିପରି ହୋଇଯିବେ," ସେ ସମ୍ମାନଜନକ ଏବଂ ସହାୟକ ଶିକ୍ଷକ-ଛାତ୍ର ସମ୍ପର୍କର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରି କହିଥିଲେ। ସେ ଆହୁରି ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନିରପେକ୍ଷତା, ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା ଏବଂ ସମର୍ଥନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ସହିତ ଉଚ୍ଚ ଶୈକ୍ଷିକ ଆଶା ବଜାୟ ରଖିପାରିବେ।

ଆଇଆଇଟି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଡିନ୍ (ଛାତ୍ର ବ୍ୟାପାର) ପ୍ରଫେସର ମିହିର କୁମାର ଦାସ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ କ୍ୟାମ୍ପସର ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ସୁସ୍ଥତା ଏବଂ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଉପରେ ଏକ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ। ପ୍ରଫେସର ଶ୍ୟାମଲ ଚାଟାର୍ଜୀ, ଡିନ୍ (ନିରନ୍ତର ଶିକ୍ଷା) ମଧ୍ୟ ଏହି ଅବସରରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ କର୍ମଶାଳାର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ।

କର୍ମଶାଳାରେ କ୍ୟାମ୍ପସରେ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଗଠନ, ଛାତ୍ରଙ୍କ ଚିନ୍ତାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିହ୍ନଟ, ସମୟୋଚିତ ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ସହଜ କରିବାରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଏବଂ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଭୂମିକା ଏବଂ ଜୀବନ କୌଶଳ-ଆଧାରିତ ସହକର୍ମୀ ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଜୀବନଶୈଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ପ୍ରତିରୋଧ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ଛାତ୍ର ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକର ଏକ ମାର୍ଗଦର୍ଶିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ୟାମ୍ପସ-ସ୍ତରୀୟ ସୁସ୍ଥତା ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ଆବାସିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ଥାୟୀ କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସୁସ୍ଥତା ଇକୋସିଷ୍ଟମ୍ ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ଅକ୍ଷମତାକୁ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପରିଚାଳନା, ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା, ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ସୁସ୍ଥତା ଏବଂ ଜୀବନ କୌଶଳକୁ ସମନ୍ୱିତ କରିବା ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ସୁସ୍ଥତା ପାଇଁ ସ୍ୱଦେଶୀ ଜ୍ଞାନ, ଗବେଷଣା, ନବସୃଜନ ଏବଂ ପ୍ରୟତ୍ନିତ ଅବଦାନକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଉପରେ ଅଧିବେଶନ ଥିଲା।

କର୍ମଶାଳାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ ଥିଲା ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏବଂ IIT ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଛାତ୍ର ସୁସ୍ଥତା କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ବିକାଶ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଉପରେ ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ। ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ବ୍ୟବହାରିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା।

ଉପସ୍ଥାପନା ଅଧିବେଶନରେ, ଡିନ୍ (ନିରନ୍ତର ଶିକ୍ଷା) ପ୍ରଫେସର ଶ୍ୟାମଲ ଚାଟାର୍ଜୀ ଆଲୋଚନାପାତ କରିଥିଲେ ଯେ ଛାତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଏକ ସହଭାଗୀ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ, ପ୍ରତିରୋଧ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ, ମାନସିକ ଭାବରେ ସୁରକ୍ଷିତ କ୍ୟାମ୍ପସ ଏବଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ କ୍ୟାମ୍ପସ ଅଭ୍ୟାସରେ କଲ୍ୟାଣର ସମନ୍ୱୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ। ସେ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ସହଜ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରି ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଛାତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ହ୍ରାସ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆହୁରି ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯାହା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରେ। ତାଙ୍କ ସମାପନ ମନ୍ତବ୍ୟରେ, ଶ୍ରୀ ଦେବେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଶର୍ମା ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଯେ ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଛାତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବା ଉଚିତ। ସେ ଖୋଲା, ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସହାୟକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରି ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଛାତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଦୂର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଗବେଷଣା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସହିତ ଛାତ୍ର କଲ୍ୟାଣକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ। ଶେଷରେ, କର୍ମଶାଳାର ସଂଯୋଜକ ଡକ୍ଟର ଅନିର୍ବାଣ ଉଚ୍ଚାଚାର୍ଯ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ।

୨୫ଟି ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ୯୦ ଜଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ସାରା ଭାରତରୁ ୨୦ ରୁ ଅଧିକ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏହି କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ।

ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅଧିବେଶନ, ପାରସ୍ପରିକ ଆଲୋଚନା, ଅଭିଜ୍ଞତା-ଆଦାନପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ, ମନସ୍ୱିତା ଛାତ୍ର ସୁସ୍ଥତା ଏବଂ ସ୍ଥିର କ୍ୟାମ୍ପସ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବିକାଶ ପାଇଁ ସକ୍ରିୟ, ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ପଦ୍ଧତିର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ଆଲୋଚନାପାତ କରିଥିଲେ।
